Verdensborgerskab

8.-9. klasse

Ideologier, kriser, demokrati, moderne historie og fremtidens ansvar

Læseplanskobling	Blå Veje-retning	Evaluering
Planen bygger på fagbilaget for Verdensborgerskab, særligt udskolingens arbejde med historie, samfundsfag, religion/livsfilosofi, ideologier, demokrati, kildekritik, aktuelle samfundsspørgsmål og verdensborgerens ansvar.	Verdensborgerskab forbinder historie, kultur, religion/livsfilosofi, samfundsfag, etik og elevernes ansvar som mennesker i verden.	Evaluering sker gennem samtaler, korte skriftlige produkter, præsentationer, kildearbejde, begrebslig forståelse og deltagelse i demokratisk samtale.

Årets pædagogiske retning

I 8.-9. klasse arbejder Verdensborgerskab med de store moderne brud: revolutioner, ideologier, økonomiske kriser, krig, demokratisk udvikling, globalisering, klima og teknologi. Eleverne skal udvikle historisk overblik, samfundsfaglige begreber, kildekritik og evne til at diskutere vanskelige spørgsmål sagligt og ansvarligt.

- Forbind historie med nutid uden at gøre fortiden enkel eller moralsk flad.
- Lad eleverne arbejde med kilder, begreber, perspektiver og argumenter.
- Skeln mellem fakta, fortolkning, holdning, ideologi og propaganda.
- Gør verdensborgerskab konkret gennem ansvar, dømmekraft og demokratisk samtale.

Brug i lærerteamet: Årsplanen er en fælles ramme for planlægning, gennemførelse og evaluering. Den konkrete undervisning tilpasses elevernes udvikling, skolens samlede rytme, vejret, materialer, ture og tværfaglige forløb. Ved ændringer bevares forbindelsen mellem tema, faglig progression, Kvaliteter for Livet og tegn på læring.

Årsplanens forløb

Uger	Tema / forløb	Indhold og aktiviteter	Kobling til læseplan og faglige mål	Kvaliteter for Livet	Evaluering / tegn på læring
43	Den russiske revolution og kommunisme i Kina	Revolution, ideologi, statsmagt, socialisme/kommunisme, Kina og sammenligning af politiske systemer.	Historie, samfundsfag, ideologier, magt, styreformer og kildekritik.	Kritisk tænkning, retfærdighedssans, dømmekraft	Eleven kan forklare centrale ideologiske begreber og diskutere konsekvenser af revolutioner.
51	Depressionen i USA	Børskrakket, arbejdsløshed, krise, New Deal, økonomi, social ulighed og samfundets ansvar.	Økonomi, samfundsforandring, politiske løsninger, hverdagsliv og historiske årsagssammenhænge.	Ansvar, empati, perspektiv	Eleven kan forklare økonomisk krise med enkle begreber og forbinde kriser med politiske valg.
14	Anden Verdenskrig, Marshallplanen og Den Kolde Krig	Eleverne arbejder med verdenskrig, demokrati/diktatur, Holocaust, genopbygning, blokpolitik, atomalder og internationale relationer.	Moderne historie, menneskerettigheder, demokrati, totalitarisme, kilder og etisk refleksion.	Mod, alvor, menneskelig værdighed, ansvar	Eleven kan redegøre for centrale forløb og reflektere over demokrati, menneskerettigheder og magt.
16	Politisk klima og kultur fra 1960erne til 1980erne	Ungdomskultur, borgerrettigheder, køn, medier, protestbevægelser, kulturkamp og hverdagsliv i forandring.	Samfundsforandring, kulturhistorie, rettigheder, identitet og demokratisk deltagelse.	Frihed, respekt, situationsfornemmelse, dialog	Eleven kan forklare, hvordan kultur og politik påvirker hinanden.
21	Verdenssituationen efter år 2000	Globalisering, terror, krige, migration, demokratiske spændinger, sociale medier, økonomi og internationale organisationer.	Aktuelle samfundsspørgsmål, kildekritik, medier, globalisering og verdensborgerskab.	Dømmekraft, empati, verdensudsyn	Eleven kan undersøge et aktuelt spørgsmål med kilder og præsentere flere perspektiver.
23	Fremtidsvisioner: klima, AI og samfund	Eleverne arbejder med klima, kunstig intelligens, teknologi, etik, arbejde, viden og fremtidige fællesskaber.	Fremtidstænkning, etik, natur, teknologi, demokrati og ansvarlig brug af viden.	Ansvar, håb, kritisk sans, skaberkraft	Eleven kan formulere en begrundet fremtidsvision og diskutere muligheder og dilemmaer.
25	Livskvaliteter og afslutning	Året samles gennem refleksion over viden, menneskelige kvaliteter, ansvar og elevens egen udvikling som verdensborger.	Dannelse, evaluering, mundtlighed, etik, livsfilosofi og sammenhæng mellem fag og menneske.	Nærvær, taknemmelighed, integritet, mod	Eleven kan reflektere over egen læring og forbinde faglig viden med ansvar og menneskelige kvaliteter.